О Т Ч Е Т

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОДКРЕПАЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА ВЪЛЧЕДРЪМ

за 2020 г.

Дейностите за отчетния период са реализирани в условията на сложната и динамична обстановка на борба с COVID-19, като за това целенасочено и координирано са работили Община Вълчедръм, 6 детски градини, 4 основни училища, 1 обединено училище, 1 професионална гимназия, център за подкрепа за личностно развитие - ЦПЛР-ОДК – Вълчедръм.

Принос за изпълнение на Годишния план имат Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование (РЦППО) - Монтана, Регионално управление на образованието (РУО) - Монтана, Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН) - Вълчедръм, Дирекция „Социално подпомагане“ (Д„СП“), Отдел „Закрила на детето“ (О„ЗД“) и др.

Поради големия и разнообразен обем от дейности, извършени от посочените институции в сферата на подкрепата за личностно развитие, в настоящия отчет са посочени най-значимите от тях, очертаващи профила и спецификата на предоставената през 2020 година обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците в Община Вълчедръм.

Оперативна цел 1: Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за учене и пълноценно развитие на способностите и уменията на децата и учениците в съответствие с индивидуалните образователни потребности.

1. Оценяване на индивидуалните потребности на децата учениците и определяне на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

В образователните институции на територията на община Вълчедръм за отчетния период са изпълнявани нормативно определените практики за екипна работа на учителите съгласно чл. 16 от Наредба за приобщаващото образование по отношение идентифицирането на обучителни затруднения у децата и учениците. Дейностите за обща подкрепа на децата и учениците са обсъждани и планирани от членовете на Екип за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР).

Скринингът за определяне на риска от възникване на обучителни затруднения и ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца, който следва да бъде извършван от педагогическите специалисти в детските градини в много от случаите не е извършван поради отказ от страна на родителите. Това налага преосмисляне на начините за въздействие върху родителската общност и комуникацията с тях.

Крайно време е да бъде призната необходимостта от държавна политика, насочена не само към децата и учениците, а и към родителите. Крайно време е да бъде официално признат фактът, че нискообразованите и без социален статус родители, нямат нужния капацитет да полагат адекватни грижи и да упражняват родителските си права, защото родителството е отговорност преди всичко, и не винаги означава задоволяваване само и единствено на материалните потребности на детето или ученика.

Изготвяната в детските градини оценка на риска от обучителни затруднения на 5 и 6 годишните деца в рамките на установяването на готовността за училище, е базирана на отчетеното физическо, познавателно, езиково, социално и емоционално развитие на всяко дете.

Резултатите от предучилищната подготовка са проследявани в началото на учебната година с набор тестове, съобразени с възрастовата група - диагностика на входящото ниво по различните образователни направления.

Броя на ситуациите по български език и литература в детските градини е увеличен, поради наличието на висок процент деца, чийто майчин език не е български.

Прецизирани са степента и вида на увреждане на децата със специални образователни потребности. Специалистите от РЦПППО – Монтана - психолог, логопед, рехабилитатор съобразно изготвените графици са работили в определените часове за ресурсно подпомагане присъствено, или в електронна среда.

2. Осигуряване на обща подкрепа на децата и учениците с обучителни трудности в образователните институции.

Общата подкрепа на децата и учениците с обучителни трудности е насочвана към развиване на потенциала на всяко дете или ученик в детската градина или в училището, основно към ученици, имащи системни пропуски по даден учебен предмет, и за които е препоръчвано такова обучение в плана за подкрепа. План за подкрепа на учениците е изготвян във всяка образователна институция съобразно спецификата на идентифицираните случаи. Сформирани са екипи за ПЛР, в които са включени специалисти от РЦППО - Монтана: ресурсен учител, психолог, логопед. Потребностите от допълнителното обучение са определяни от учителя по предмета, а за учениците със специални образователни потребности - от ЕПЛР. Като част от дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения в съставите на ЕПЛР е включен логопед.

Допълнителни часове и консултации по учебни предмети са организирани във всички училища на територията на Община Вълчедръм. Провеждането им е осъществявано извън редовните учебни часове по график, утвърден със заповед на директора, като родителите са уведомявани за графика на провеждане и необходимостта да осигурят присъствието на учениците. За децата, чието ниво на знания и умения не покрива изискванията държавните образователни стандарти на учебната програма по съответния учебен предмет, и за гарантиране на достойното им преживяване в социума е осигурена допълнителна работа през лятната ваканция. Допълнителното обучение по български език за децата, на които той не е майчин език е осигурено и чрез включване в проектни дейности.

За децата с изявени дарби са сформирани групи за занимания по интереси. В проектни дейности са обхванати и немалка част от учениците за изминалата учебна година.

3. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специално образователни потребности (СОП) в образователните институции.

Във всички образователни институции на територията на община Вълчедръм са създадени и функционират екипи за подкрепа на личностно развитие. Със заповеди на директорите на основание чл. 259, ал. 1, чл. 187, ал. 1 т. 5, ал. 2 т. 1 от Закон за предучилищно и училищно образование (ЗПУО) са сформирани ЕПЛР за всеки идентифициран случай на дете/ученик със СОП. В правомощията на ЕПЛР са вменени дейности за:

- Идентифициране на силните и слаби страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;

- Изготвяне на оценка на индивидуалните потребности на ученика за всеки конкретен случай;

- Изготвяне и реализиране на план за подкрепа за всеки конкретен случай;

- Осъществяване на наблюдение и изготвяне на оценка за развитието на всеки конкретен случай;

Сред основните задачи на задачи на ЕПЛР са:

- Определяне формата на обучение за всеки конкретен случай;

- Определяне срока за предоставяне на допълнителна подкрепа;

- Определяне вида на допълнителната подкрепа;

- Очертаване силните страни, желания и интереси на ученика, неговите потенциални възможности, върху които да се изграждат навици, умения и знания, и в частност да се надграждат и/или развиват нови.

Към началото на учебната 2020/2021 година общия брой на децата със СОП, обучавани в детските градини и училища в Община Вълчедръм е 22 деца и ученици, като броят им в началото на 2021 година е увеличен. От тях 12 са получили допълнителна подкрепа с ресурсно подпомагане от РЦППО гр. Монтана, а 10 са с осигурена обща подкрепа от ресурсен учител назначен в съответното училище - II ОУ “Иван Вазов”, гр. Вълчедръм.

Екипната работа с детето или ученика, педагогическите специалисти, и родителя е от съществено значение за постигане на набелязаните цели, при отчитане на факта, че в повечето образователни институции не са осигурени ресурсни кабинети оборудвани с дидактични материали.

В процеса на обучение са използвани разнообразни образователни стратегии, методи и техники за преподаване, обучение, възпитание, учене и мотивиране на учениците със СОП. Учебното съдържание е адаптирано съобразно възможностите на децата/учениците. Прилагани са иновативни дидактически упражнения и игри. Педагогическите специалисти се стремят към изграждане на образователна среда, която е позитивна и трансформираща, а използваните ресурси - организирани. Прилагани са дидактически форми, сред които табла, фигури за вгнездяване, строители, конструктори, кубчета, пръчици, пластмасови цифри и букви, геометрични фигури, различни видове карти, компютърни образователни игри „буквенка“, „цифренка“, филми, презентации, природни материали, адаптирани работни листи, дидактични и образователни игри, наблюдение, обяснение, подражание, инструкция.

За периодите на преустановено присъствено обучение са оползотворени възможностите за асинхронно обучение .

Постигнато е добро ниво на взаимодействие между ЕПЛР в детските градини и училищата с Регионалния екип за подкрепа за личностно развитие (РЕПЛР) в РЦПППО-Монтана, във връзка с одобряването или неодобряването на оценките на ЕПЛР. В образователните институции, в които няма експертен капацитет за изготвяне на оценка се използва ресурса на РЕПЛР. Учителите съвместно със специалистите от РЦПППО Монтана изготвят доклади, карти за оценка на индивидуалните потребности,

планове за подкрепа, индивидуални учебни планове и програми, становища, както и осъществяват периодично проследяване на напредъка в развитието на децата и учениците, провеждат консултации с родители и други специалисти.

Сред използваните при диагностициране психологически техники за работа с деца и ученици с разстройства на речта, дефицит на внимание, нарушена концентрация на вниманието и хиперактивност и с аутизъм са: тест на Уекслър, цветни прогресивни матрици на Рейвън, проби на Хед, IQ по Рейвън, Метод на Пиерон, „Десет думи“ на Лурия и др. При изготвянето на оценка на езиковото и говорното развитие се използват: фаминална анамнеза, анамнеза на детето, латерализация, гнозис, праксис на поза. На обследване и оценка подлежат комуникативните умения, експресивната страна на езика и речта, комуникативната функция на езика, писмената реч, смятането. Сред използваните поведенчески интервенции за деца с хиперактивно поведение са консултации, домашни посещения, разговори с родителите и разширения семеен кръг.

На завършилите основно образование ученици са осигурени възможности за продължаване на обучението, включително и професионална подготовка за учениците със СОП.

4. Планиране и реализиране на дейности за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация с цел преодоляване на проблемно поведение и нарушение на дисциплината от деца и ученици.

Дейностите по превенция на насилието и преодоляване на проблемно поведение на учениците са осъществявани от педагогическите специалисти в училищата, както и от МКБППМН. По своята същност те имат за цел изграждане на позитивен организационен климат в училището и детската градина, включително чрез психологическа подкрепа. Въпреки полаганите от страна на ръководствата на образователните институции и педагогическите специалисти усилия, не винаги ефектът е положителен и видим. В резултат на дългия престои у дома и социалната изолация поради прилаганите противоепидемични мерки, напрежението и проявите на агресия – вербална и физическа, ескалират. Зачестяват случаите на проблемно поведение и нарушения на дисциплината. Особено проблемни се явяват учениците от населени места като селата Разград, Игнатово, Септемврийци, Мокреш, там където липсват сформирани общности, няма социален живот, а на децата и учениците не са предоставени никакви възможности за осмисляне на свободното време.

Психологическата подкрепа е насочена към всички партньори в процеса - ученици, учители, директор и родители. Дейностите по превенция и интервенция са разработени и прилагани въз основа на Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище, и се реализират от обособените в училищата на територията на общината Училищни комисии за превенция на тормоза, насилието и противообществените прояви сред учениците.

На институционално ниво комисиите и ръководствата са в тясно сътрудничество с Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните към Община Вълчедръм. Традиционно в началото на всяка учебна година във всички класове от учениците и класните ръководители се изготвят правила на класа. В часовете на класа се разглеждат теми от глобалното, гражданското,

здравното и интеркултурното образование. Провеждани са кампании срещу агресията и тормоза в училище, анкети, съгласно алгоритъма на Механизма за противодействие на училищния тормоз.

Отбелязан от образователните институции е Денят на толерантността – 16 ноември.

При провеждането на часовете учениците са запознати с различните форми на насилие и техниките за тяхното предотвратяване.

Организирани и проведени съгласно спортния календар, и съобразно действащите противоепидемични мерки редица спортни събития за утвърждаване на принципите на честната игра и ненасилие.

В образователните институции се прилагат ефективни форми и методи за комуникация между училището и семейството. В част от образователните институции са изградени и функционират родителски клубове и класови съвети. Ръководствата на образователните институции полагат усилия за повишаване информираността на родителите. В част от училищата са въведени и се използват електронни дневници. Чрез тренинги, игрови форми, решаване на казуси и др. се прилагат иновативни подходи за справяне с гневните изблици и напрежението, решаване на възникналите проблеми и конфликтните ситуации без провокиране на ново напрежение.

5. Осигуряване на възможности за разнообразна личностна изява на всички деца и ученици като средство за утвърждаване на позитивна самооценка и мотивиране.

В рамките на отчетния период капацитета и възможностите на създадените в образователните институции на територията на община Вълчедръм условия за децата и учениците да участват в извънкласни и извънучилищни форми по занимания, интереси и спорт не бяха максимално оползотворени по разбираеми причини. Голяма част от планираните дейности, инициативи и мероприятия не можаха да бъдат осъществени, или бяха проведени в електронна среда, от разстояние, което в известна степен отне част от чара, ентусиазма и вълненията на участниците.

С цел опазване живота и здравето на децата и учениците, провеждането на училищни ученически игри по лека атлетика и колективни спортове – футбол, баскетбол, народна топка с включени ученици със СОП бе осъществено в тесен кръг и без публика, и при стриктно спазване на насоките и указанията на Министерство на здравеопазването (МЗ) и Министерство на образованието и науката (МОН).

Честването на патронни празници, провеждането на кулинарни състезания, седмица на професионалното образование, както и публични изяви на групите за извънкласни дейности по проекти – на класно и училищно ниво бе осъществено при строго спазване на действащите към момента на провеждане на мероприятието противоепидемични мерки – присъствено или онлайн.

6. Подкрепа на децата и учениците чрез развитие на дарбите и талантите на ниво образователни институции. Прилагане на системи за поощрения и награждаване на децата и учениците на училищно, общинско и областно ниво.

Децата и учениците с изявени дарби са участвали в различни национални и общински изяви - състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други. Използвани са всички възможности за включване в програми и проекти, насочени към стимулиране на изявите и подобряване на постиженията на децата и учениците. Сформирани са групи за лятна работа.

Изкуството и спортът са не само начин за възпитание на децата, те допринасят за изграждането на тяхната морална и ценностна система. Въпреки периодите на преустановяване на присъственото обучение, в училищата, детските градини и ЦПЛР – ОДК през 2020 г. са функционирали групи по интереси от направления Наука и техника, Изкуства, Спорт. На децата и учениците е предоставена възможност за придобиване на нови знания и умения, организирани са дискусии, изготвяни са презентации за развитието и опазването на околната среда, развивани и надграждани са умения за здравословен начин на живот. Участниците активно са включвани в разнообразни проектни дейности. В подкрепа за личностното развитие на децата и ученици с изявени дарби в община Вълчедръм са работили квалифицирани специалисти в съответната област – науки, технологии, изкуства, спорт. В резултат на участието на деца и ученици в различни вътрешноучилищни, общински или национални изяви – състезания, конкурси, олимпиади, изложби и други, има и класирани на призови места, получили отличия за значими постижения и други морални и материални награди.

7. Дейности за кариерно ориентиране и консултиране на учениците за професионална реализация на пазара на труда.

С влизането в сила на ЗПУО от 1.08.2016 г., включително и в последващите актуализации на нормативния акт бе поет качествено нов курс в развитието на образователната система и образованието като цяло. Структурата на пазара на труда в последните години наложи професионалното образование като един от ключовите фактори за стабилността и просперитета на нацията.

Във всяко основно училище на територията на общината ни се провеждат разнообразни дейности и инициативи по професионално ориентиране. В училищата, осъществяващи професионално обучение се провежда седмица на професиите, в която ученици от различни професии могат да предложат различни дейности по изучаваните професии.

Община Вълчедръм се стреми да осигури на своите граждани пълноценни възможности за получаване на професионално образование, чрез разширяване на кръга от предлаганите професии, и модернизирането му.

През 2020 година бяха предприети стъпки по преобразуване на ОбУ „Христо Ботев“ в средно училище.

Проведени са „Ден на кариерното ориентиране“, „Мениджър за един ден“ обучения по предприемачество в училищата чрез игри, осигурени са възможности за директно наблюдение чрез посещение на производства и производствени цехове, пряк контакт и събеседване с хора от различни професии и др. В училищата, осъществяващи професионално обучение, са организирани седмица на професиите, дни на отворените врати, на които ученици от различни професии представят различни дейности по

усвояваните професии. Организирани са кръгли маси и работни срещи с работодатели, партньори, ученици, родители, Училищно настоятелство и Обществен съвет – на училищно и общинско ниво. Във всички училища са организирани дискусии с родителите и подлежащите на задължително образование, с цел продължаване на образованието им в средни училища. На учениците със СОП и техните родители е предоставена изчерпателна и пълна информация относно възможностите, които училищата предлагат за тяхното професионално образование съвместно с РЦППО - Монтана.

8. Намаляване на дела на преждевременно напусналите ученици образователната система.

Всички образователни институции на територията на община Вълчедръм са прилагали ефективно работещ механизъм както за взаимодействие при работа в случаи на деца жертви, или в риск от насилие, така и целенасочени усилия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система ученици. Високо е оценено и значението на ранното детско развитие и качественото предучилищно образование като фактор за предотвратяване на отпадането от образователната система. Осигурена е адекватна подкрепяща среда при идентифицираните случаи на деца и ученици. Приоритетна задача на образователните институции е превръщането на детето/ученика в активен участник в дейностите по подкрепа за личностно развитие. Всяка образователна институция има разработена програма за предотвратяване на отпадането, съобразена със спецификата на своите деца/ученици, и я прилага съобразно нормативната рамка. Осигурен е равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование, включително и чрез проектни дейности.

Пълноценно са използвани възможностите, предоставени от целодневната организация на учебния ден, столовото хранене, организиран е безплатен транспорт за учениците от други населени места, обучавани на територията на община Вълчедръм.

Училищните ръководства и Община Вълчедръм са положили усилия за ограничаване броя на учениците, не посещаващи училище. Ефективни и координирани са взаимодействията по ПМС № 100 за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. На територията на Община Вълчедръм функционират два екипа, сред чиито членове са представители на Община Вълчедръм, Детска градина/Училище, Участък – Вълчедръм, Държавна агенция „Закрила на детето“, МКБППМП, обществени възпитатели. Контрол, координация и сътрудничество по конкретни случаи на напускане на образователната система на ученици, подлежащи на задължително обучение упражнява РУО Монтана.

Един от най-важните проблеми, затрудняващи работата на екипите е липсата на уседналост на семействата. Работата по издирване и откриване на децата и техните семейства е често безрезултатна, като се отчете фактът, че някои от семействата мигрират на територията на страната, други емигрират в чужбина. За отчетния период 2020 година броят на отпадналите деца и ученици е 10.

В рамките на отчетния период благотворителните дейности за ученици в социален риск от изключване също са съобразени с действащите противоепидемични мерки, и са сведени до дарения от дрехи и учебни пособия за социално слаби ученици.

Пълноценно са използвани възможностите за разширяване на обхвата и ефективността чрез целодневна организация на учебния ден, като в нея са включени на 100% учениците от начален етап.

За оказване на подкрепа на детето/ученика в прехода към училище има осъществена приемственост в случаите, касаещи прехода от начален към прогимназиален етап. По отношение на прехода от предучилищен към начален, и прогимназиален към гимназиален етап това е трудно осъществимо, тъй като част от децата/учениците продължават обучението си на територията на други общини или в чужбина.

В основните училища, ПГ „Д. Маринов“ и ОбУ „Хр. Ботев“ се работи активно и по превенция за предотвратяване на ранните бракове в ромските общности – провеждат се лекции, беседи. Похвално е, че фокусът на дейностите не е изцяло върху учениците, а и върху техните родители.

Оперативна цел 2: Повишаване капацитета на човешките ресурси за ефективно посрещане на разнообразието от потребности на всички деца и ученици.

1. Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини за предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

След оценяване на индивидуалните потребности на учениците, с идентифицирана необходимост от допълнителна подкрепа, образователните институции осигуряват ресурсни учители за краткосрочна и/или дългосрочна допълнителна подкрепа на децата и учениците със СОП по реда, определен от нормативната уредба – назначени в училището, или от РЦППО-Монтана специалисти - логопеди, психолози. В началото на всяка учебна година във всяка образователна институция е изготвян и актуализиран План за квалификационната дейност на педагогическите специалисти, който е неразделна част от Годишния план за дейността на институциите. Добрата координираност в екипната работа между преподавателите от начален и прогимназиален етап, дава положителни резултати при навременното откриване на проблеми в учебно-възпитателната работа и своевременното им отстраняване. Изградените информационни канали подпомагат ефективния обмен на информация между учителите по предмети и учителите в Целодневна организация на учебния процес (ЦОУП).

На територията на общината само II ОУ „Иван Вазов“ използва собствени квалифицирани специалисти **(**ресурсен учител, психолог и логопед) за предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, като ресурсния учител е назначен и е в трудово правоотношение с институцията, а логопедът и психологът са на граждански договор.

Останалите образователни институции използват услугите на специалистите от РЦППО-Монтана. Предвид ограничения брой специалисти на РЦППО-Монтана и

големият брой деца, които се обслужват по график, е желателно да се предприемат действия в посока осигуряване на ефективна и пълноценна подкрепа на децата/учениците, както и техните семейства, и в системата на предучилищното образование това е наложително. Обезпечаването може да бъде осъществено по два начина:

- разкриване на щатни бройки към образователните институции, естествено при наличие на финансова възможност предвид системата на делегираните бюджети, които прилагат;

- чрез разширяване или преобразуване на ЦПЛР-ОДК в степен, която да отговаря на обществените потребности и нужди.

Всички образователни институции на територията на общината са обезпечени с правоспособни, мотивирани и квалифицирани учители.

Не е налице обезпеченост с необходимия брой логопеди. За отчетния период са ползвани услугите на логопеди от РЦППО-Монтана, и логопедът, обслужващ II ОУ „Иван Вазов“, гр. Вълчедръм.

На територията на общината няма въведени практики за назначаване на помощници на учителя при повече от три деца или ученици в групата/паралелката.

2. Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за придобиване и усъвършенстване на компетентностите, за идентифициране на потребностите и предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.

Утвърдени са практики за предоставяне на методическа подкрепа на учителите-членове на ЕПЛР в детските градини и училищата от специалистите на Регионалния екип за подкрепа за личностно развитие към РЦППО-Монтана. Осигурявана е методическа подкрепа и обучение на педагогическите специалисти от детските градини за ранно разпознаване на риска от обучителни затруднения. Използвани са професионалните компетенции на специалистите, работещи в социалните услуги в общността в подкрепа на децата със СОП и с рисково поведение. Споделят се добри практики, проблеми, опит и идеи.

На педагогическите специалисти регулярно е предоставяна информация за наличните квалификационни възможности. През 2020 година повечето от тях са участвали в поне една квалификационна дейност, за което са получили и съответен сертификат. Повишаването на квалификацията им за придобиване и усъвършенстване на компетентности, за идентифициране на потребностите и предоставяне на обща и допълнителна подкрепа са осъществявани съобразно планираните от всяка институция квалификационни дейности, дори в условията на пандемия. Голяма част от обученията са проведени в електронна среда.

3. Сътрудничество и взаимодействие между педагогическите специалисти и обмен на добри практики.

Организирани са работни срещи както в присъствена, така и в електронна среда за споделяне на опит и добри практики от педагогическите специалисти – на училищно и регионално ниво.

Оперативна цел 3: Подобряване на материалните условия и достъпността на средата за обучение на деца и ученици със специални образователни

потребности в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

1. Подобряване на достъпната архитектурна и физическа среда в образователните институции като начин за предоставяне на равен достъп до образование на децата и учениците.

В преобладаващата част от институциите на територията на общината като начин за предоставяне на равен достъп до образование на децата и учениците не е осигурена достъпна архитектурна среда.

Институциите в системата на предучилищното и училищното образование в община Вълчедръм предоставят условия за равен достъп до образование за децата и учениците чрез обща обезпеченост на средата, достъпност на информацията и комуникацията, достъп до учебни програми и учебно съдържание, технически средства, дидактически материали, методики и специалисти.

Почти във всички учебни заведения има физкултурни салони, спортни площадки и съоръжения; осигурено е медицинско обслужване и медицински кабинети в детските градини и училищата; организирано е хранене във всички образователни институции с целодневна организация на учебния ден; наличен е транспорт към всички образователни институции, в които са обучавани деца от други населени места;

2. Подобряване на специализираната подкрепяща среда в образователните институции.

През последните години, чрез реализиране на проекти и програми, са реализирани подобрения по функционалността на материалната база, изградени и оборудвани са кабинети за ресурсно подпомагане във всяко училище и детска градина, в които има деца със СОП, като същите периодично се обновяват с дидактични материали и помагала. Периодично обновяване на дидактичните материали и помагала се осъществява съобразно финансовите възможности на институциите.

Класните стаи и санитарните възли не са пригодени за ползване от деца и ученици с увреждания.

Изградени съоръжения за достъпност на входовете и рампи, асансьори и адаптирани санитарни възли, адаптирани на детски площадки и съоръжения за игра има изградени след извършените ремонтни дейности в детска градина „Калинка“, с. Септемврийци.

Създаден и оборудван кабинет за ресурсно подпомагане има само във II ОУ „Иван Вазов“, гр. Вълчедръм.

Полагат се нужните усилия за опазване състоянието на асфалтовите настилки и съоръжения за игра на откритите спортни площадки в детските градини и училища в добро състояние.

Оперативна цел 4: Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес /деца и ученици, педагогически специалисти и родители/ и междуинституционално партньорство за осигуряване на необходимата подкрепа.

1. Развитие на ефективни форми на сътрудничество и взаимодействие с родителите на деца и ученици с обучителни трудности и със специални образователни потребности.

Една от приоритетните дейности на образователните институции е развитието и повишаването на ефективността на партньорството с родителите. Комуникацията с тях се осъществява посредством информационни канали, включващи учителя на групата или класния ръководител. Работата с родителите е интензивна и широкообхватна. В рутинната си част се свежда до: организиране и провеждане на родителски срещи за повишаване информираността на родителите; разисквания по теми, отнасящи се до етичното, здравно и екологично образование на децата и др. за повишаване на капацитета на родителите и пълноценно упражняване на родителските им права и отговорности. Родителите получават и информация за възможностите за продължаване на образованието или за придобиване на професионална квалификация на учениците със СОП след VII и X клас. Тук следва да се акцентира и върху фактът, че работата на ръководствата и педагогическите колегии е силно затруднена, поради големия ниския образователен статус, или липсващ такъв у голяма част от родителите.

2. Работа с родителите на деца и ученици с изявени дарби.

Допълнителна подкрепа е предоставяна на деца и ученици с трайни способности и постижения в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, като техните родители са консултирани и насочвани към съответните специалисти за по-нататъшно развитие на потенциала на децата.

Оперативна цел 5: Сътрудничество с НПО и гражданското общество за подобряване на обществената информираност и съпричастност към целите и принципите на приобщаващото образование.

1. Дейности, насочени към местната общественост за повишаване на информираността по посока приобщаване на децата и учениците със специални образователни потребности в живота на общността.

Прилагането на принципите на приобщаващото образование е осъществявано със съдействието на институциите, предлагащи социални услуги за деца.

Изградени са реални партньорства с външни на училищата служби, организации и специалисти.

В рамките на отчетния период са проведени разяснителни кампании, както и индивидуални срещи чрез които заинтересованите пряко страни да получат максимално изчерпателна информация относно същността и механизмите, по които протичат процесите на приобщаване, техният смисъл, както и за изграждане на реалистична нагласа относно очаквания ефект от приложените дейности. В основата на инициираните кампании стои идеята, че всяко дете със специални нужди има реални възможности да води пълноценен и сравнително независим живот, стига да бъдат оптимално оползотворени възможностите на навреме идентифицираната потребност от подкрепа. Специалистите, членове на ЕПЛР и РЕПЛР са положили усилия за преодоляване на негативните стереотипи и съществуващите дискриминационни нагласи както спрямо различните етноси, така и спрямо децата с увреждания сред родителските общности. Основната цел на провежданите срещи е за постигане на задоволителни нива на търпимост, толерантност и съпричастност у родителите на деца без специални образователни потребности. В рамките на периода са организирани благотворителни акции в подкрепа на децата в неравностойно положение.

През 2020 година съвместните дейности между училища, детски градини, община, ЦПЛР-ОДК, НПО и всички заинтересовани в процеса на приобщаващия процес страни са осъществени съобразно действащите противоепидечични мерки. Дейностите по защита правата на децата и осигуряването на най-добри условия за социализацията и обучението им, е осъществявана в тясно взаимодействие и сътрудничество с Община Вълчедръм, образователните институции, Дирекция „Социално подпомагане", отдел „Закрила на детето" в качеството им на заинтересовани страни. Част от дейностите са и за превенция с фокус понижаване на нивата на регистрираната детска престъпност, са резултат от съвместната работа на заинтересованите страни с МКБППМН и РЗИ.